

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE. — DOCTRINA. — JURISPRUDENȚĂ. — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, GEORGE MEITANI, G. G. DANIELOPOLU,
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

REVISTA APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. revista nu apare

GR. G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate *

Pentru străinătate se adaogă timbrul postal

SUMAR:

Dreptul constituțional al României, de Const. G. Dissescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea II*: Albert Baer cu St. Grossu.

Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III: Firma H. și M. Trenchian cu Paraschiva Salvetz.

Tribunalul județului Putna, secțiunea II: Froim Siegler cu M. Kaufman și altul.— *Observație* de d-l Ioan Gh. Profiriu.

Judecătoria ocolului rural Odobești (Putna): Radu I. Buzdrug cu Solomon Kaufman și altul.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Curtea de apel din Paris*.— *Observație* de S. R.

Bibliografie.

DREPTUL CONSTITUȚIONAL AL ROMÂNIEI

A treia edițiune a Cursului de Drept Constituțional, profesat de d-l C. G. Dissescu, a ieșit de sub tipar și s'a pus în librărie. Credem a face plăcere cititorilor Dreptului, dându-le aci prefața ce însoțește această magistrală operă.

Primul volum al operii de față se razimă pe două edițiuni anterioare; în edițiunea actuală o mai largă dezvoltare a materiei ce cuprinde ar fi fost inutilă: istoria dreptului public, doctrinele politice, instituțiunile sociale, politice, economice ale diferitelor popoare, dreptul public comparat, sunt doar istoria omenirii întregi, dela începutul ei și până astăzi. De aceea pe lângă rectificările obligatoare, ne-am mărginit numai la o disciplinare, la o paragrafare, la o clasificare metodică a vastei materii pe care o rezumează.

Asemenea și cu volumul al doilea; în acest volum comentăm dreptul constituțional al României. Decât acest volum acum se revede pentru întâia oară după douăzeci și doi de ani dela apariția lui și după repede sa epuizare.

Dreptul nostru constituțional, atât ca obârșie, cât

și ca evoluțiune, urmând marile curente din statele civilizate, este transpus din teoriile generale ale dreptului public, și, prin urmare pentru limpezirea chestiunilor, am găsit cu cale să expunem în referire cu punctele ce am atins, doctrinele generale care au fost fixate de știință. Din expunerea acestor doctrine am desprins, pe cât ne-a fost cu putință partea originală și deosebirile ce caracterizează instituțiile noastre sociale. Mărturisim că din acest punct de vedere rolul nostru este foarte îngreunat, întrucât România, dacă a avut o dezvoltare socială învederată, din punctul de vedere politic este încă într'un stadiu rudimentar. Desigur, uniformitatea vieții noastre de Stat, acalmia care a urmat războiului pentru neatârnavare, ne-au redus energiile politice, și ne-au făcut să ne mulțumim mai mult cu o imitațiune necontrolată a instituțiunilor altor popoare.

Acest lucru ne provoacă oarecare întristare și n'am încetat niciodată, atât în cursul celor treizeci de ani de profesorat, cât și în luptele vieții noastre politice și juridice, de a insista asupra puterii noastre naționale proprii. Am aflat în vechile noastre așezăminte, elemente mai potrivite cu firea noastră nativă românească, cu psihologia originală a poporului nostru, izvoare limpezi pentru multe din întocmirile noastre politice și juridice. Fără îndoială faptul că democrația tinde tot mai mult să cucerească viața noastră publică, emancipându-se de sub opresiunea aristocrației teritoriale nu poate decât să ne bucure. Vedem pe zi ce trece elemente noi completând partidele noastre politice, și

astfel, lărgind din ce în ce mai mult cercul vieții noastre constituționale. Vedem că libertățile și drepturile constituționale, a căror dezvoltare exegetică și teoretică o facem, încep să crească în conștiințele păturilor noastre sociale, și că activitatea noastră socială începe să aibă tot mai multă siguranță și să fie îngrădită tot mai mult de garanțiile legale.

Partea pe care personal am luat-o, în ultimul pătrar de secol, la mai toate mișcările și transformările Statului nostru, experiența uneori amară pe care am căpătat-o din spectacolul lucrurilor și corupțiunilor ce am văzut, din luptele de tribune ale grupărilor politice, rând pe rând căzute câte odată în oligarhie sau în demagogie, nu au stins în noi credința că tot mai există un ideal, o mișcare lăuntrică, o forță latentă, care începe a se manifesta din ce în ce mai vie în elementul popular. El abia acum pare că intră în luptă mai numeros și mai dârj, în paguba altor clase ce sunt slăbite.

Se istorisește că Walpole avea atârnat în camera sa de culcare un tablou reprezentând sentința de moarte a lui Carol I cu inscripțiunea: *Major Charta!*

Așa și în România, opinia publică instinctiv iubitoare de ce este drept, bine, patriotic, se ridică mai pre sus de cei ce guvernează și luptă pentru afirmarea demnității omenești a cărei religie o avem și căreia opera de față îi ridică modestul său altar.

* * *

.... Aceste rânduri erau scrise în Septembrie 1912, când am hotărât retipărirea cursului amplificat. Anul 1913, cu schimbările lui în guvernul Țărei, munca covârșitoare lă care te îndatorează guvernul, vremea ce ți-o ia viața parlamentară, fără mare folos, fie zis în treacăt, desgustul ce-ți dă spectacolul relei credințe din politica militantă, o absență de mai multe luni din țară în 1914, m'au silit se amân publicarea lucrării. A venit și 1915, cu năprasnicele lui evenimente, cu speranța în o renaștere națională, într'o întregire a neamului, amenințate de acel pozitivism bolnăvicios, care, dacă nu bagi de seamă, te împinge numai la lupta cu câștiguri sigure. In altfel te ține în loc prin ameteștile ce-ți dă.

Acestea sunt cauzele întârzierii tipăritului. Profit de tăcerea și izolarea în care mă aflu pentru a retrăi în mine cele mai frumoase clipe ce am petrecut în tinerețe la catedra de unde făceam lecțiunile de Drept Public, revăzând acest manuscris pentru editat.

R.-Vâlcea, 1915 Iulie.

DISSESCU

<https://biblioteca-digitala.ro> / <https://www.iini.ro>

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNEA II

Audiența dela 24 Februarie 1915

Președinta d-lui V. Râmnicănu, președinte

Albert Baer cu St. Grossu

EXECUTARE.— CĂRȚI DE JUDECATĂ.— LOCALITATE ÎN AFARĂ DE REZORTUL JUDECĂTORIEI. — ART. 372 ȘI 400 PR. CIV. — ART. 109 L. JUD. DE OCOALE.

Deși, potrivit art. 109 din legea jud. de ocoale și art. 99 din regulamentul de aplicare, executarea cărților de judecată se face, în comunele urbane, și de către comisarii de poliție, fără a se face mențiune despre necesitatea comisiunilor rogatorii, însă când executarea are a se îndeplini în altă localitate decât cea de reședință a judecătoriei, necesitatea unei investiții de către instanța care vrea să execute către instanța care execută se impune, atât după texte precise, cât și de principiul regulilor de competență care predomină toate formele de procedură.

No. 49.— Respins, ca nefondat, recursul făcut de Albert Baer, contra sentinței tribunalului Ilfov, secția II comercială, No. 61 din 1913, în proces cu St. Grossu.

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier I. Cerkez; d-l avocat G. Olteanu, pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat L. Schwarzenberg, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Violarea art. 109 din legea judecătoriilor de ocoale și art. 99 din regulamentul acestei legi. Dacă legiuitorul a prevăzut ca executarea să se ordone direct comisariilor în comunele urbane, a avut în vedere tot interesul creditorilor de a nu se străgăni pe drumuri, făcându-se comisii rogatorii către judecătorii unde domiciliază debitorul, prevalându-l pe acesta de dispozițiunile art. 400 pr. civ. și să facă contestații la acele judecătorii care execută. Legea judecătoriilor de ocoale a arătat anume, prin art. 37 și 55, în ce cazuri se pot face comisii rogatorii între judecătorii de ocoale, și de s'ar crea acest principiu, nu se poate înțelege cum rămâne chestia judecătorului firesc al pricinii în sine. Aceasta a fost și ideia legiuitorului când a formulat art. 109 și 99, sus citate, de oarece executarea cărții de judecată e tot un accesoriu al procesului meu, până ce mă aflu în posesia deplinelor mele drepturi și ca consecință n'a creat nici agenți de executare alipiți de judecătorii».

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că Albert Baer, a cerut judecătoriei ocolului I București, în virtutea unei cărți de judecată investită cu titlul executoriu, a se aplică, prin poliția orașului Botoșani, un sechestrul asupra averii mobile

a debitorului său Ștefan Grossu, comerciant din acel oraș, sechestrul care s'a și aplicat de comisarul circ. I Botoșani, prin procesul-verbal cu data de 15 Octombrie 1914; că, în contra acestei urmăriri, Ștefan Grossu a făcut contestație, susținând că delegațiunea de executare a cărții de judecată nu se putea da direct poliției Botoșani, ci prin comisie rogatorie către judecătoria din acea localitate, în circumscripția căreia se află autoritatea ce trebuia delegată cu executarea; că, judecătoria ocol. I București, primind acest motiv de contestație, a revenit asupra procedurii ordonate, a anulat actele de urmărire și a scos de sub sechestrul obiectele urmărite; că, Albert Baer, făcând apel în contra cărții de judecată, tribunalul a respins apelul ca nefondat, adoptând în totul motivele din cartea de judecată apelată;

Considerând că, deși este adevărat că executarea cărților de judecată se face, potrivit art. 109 din legea judecătorilor de ocoale și 99 din regulamentul de aplicare, în comunele urbane, și de către comisarii de poliție, fără a se face mențiune despre necesitatea comisiunilor rogatorii, însă, când executarea are a se îndeplini în altă localitate decât cea de reședință a judecătoriei, regulile ordinare de procedură câtă a se aplică după însuș textul art. 109 susmenționat și invocat de recurent;

Considerând că, după art. 372 și 400 din procedura civilă, se prevăd două feluri de incidente și contestațiuni, unele relative la însuș înțelesul și întinderea dispozitivului hotărârii și care, după cum rezultă dela sine, se adresează la însuș instanța care a dat hotărârea, și altele relative la modul de executare, care nu se pot controla și cerceta decât de autoritatea judiciară în rezortul căreia și de către agenții căreia se face executarea;

Că, de aci rezultă că nici agenții nu pot instrumenta decât după ordinul direct al instanței de care depind și nici tribunalul unde se cere executarea n'ar putea ordona și supraveghia dela sine modul de urmărire al unei hotărâri emanând dela un alt tribunal, fără a se violă principiul de ordine publică al competenței de rezort;

Că, dar, necesitatea unui mandat, a unei investiri date de către instanța care are să execute către instanța care are a executa, se impune, atât după texte precise, cât și de către principiul regulilor de competență, care predomină toate formele de procedură;

Că, prin urmare, judecătorii de ocoale, neputând da delegațiune de executare în afară de cuprinsul ocolului lor, iar pe de altă parte, contestațiunile care s'ar ridica asupra urmăririi însăș neputând fi adresate la instanța care a încuviințat titlul executoriu, ci la aceea care execută hotărârea, instanța competentă a da ordine de executare eră judecătoria ocolului Botoșani, unde se găsea bunul urmărit, și unde domiciliul debitorului;

Că, dar, către acea autoritate judecătoria din București are a interveni prin comisie rogatorie, conform art. 372 proc. civilă;

Că, așa fiind, tribunalul, anulând urmărirea făcută prin delegație directă către poliția orașului Botoșani, s'a conformat suscitatorilor texte de lege și prin urmare motivul de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 18 Septembrie 1915

Președinta d-lui I. Duca, președinte

Firma H. și M. Trenchian cu Parashiva Salvetz

MORATORIU (CERERE DE).— REGISTRE COMERCIALE NEREGULAT ȚINUTE.— FINE DE NEPRIMIRE.— ART. 27 ȘI 834 C. COM.

Legiuitorul, oprind în mod formal acordarea de moratoriu atunci când registrele comerciantului sunt neregulat ținute, a făcut din dispoziția art. 834 c. com. un fine de neprimire, care urmează a se aplică în toate cazurile, întrucât legea nu distinge, iar nu numai atunci când registrele nu ar fi sincere și reale.

Prin urmare, Curtea de apel săvârșește un vădit exces de putere și violează menționatul text când, deși recunoaște că registrele comerciantului care a făcut cerere de moratoriu nu erau investite cu formele legale de încheere și viză, totuș întemeindu-se pe alte probe administrate în cauză, arată că și-a făcut convingerea că operațiunile trecute în registre sunt reale, argumentând că, în asemenea caz, neregularitatea registrelor nu poate atrage respingerea cererei de moratoriu.

No. 456.— Casată, în urma recursului făcut de Firma H. și M. Trenchian ș. a., deciziunea comercială No. 11 din 1915, a Curții de apel din București, secția III, în proces cu Parashiva Salvetz.

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier P. Ionescu; d-l avocat N. P. Comnen, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Violarea art. 834, 842, 27, 29, c. com., greșită inter-

pretare și exces de putere. Curtea constată, în fapt, că comercianta Paraschiva Salvetz nu a avut registrele de comerț regulat ținute, ele nefiind încheiate la finele fiecărui an, conform legii, ba, ceva mai mult, ele conținând ștersături, rășături și locuri albe; cu toate acestea, interpretând în mod eronat sus pomenitele texte de lege, crede că dispozițiunile art. 27 și 20 c. com. nu sunt aplicabile în materie, și admite cererea intimitei care, potrivit textelor de lege invocate mai sus, urmă să se respingă *de plano*».

II. «Violarea art. 834, 842 c. com., exces de putere și nemotivare. Am arătat în fața Curții că, în fapt, se constată, din expertiza făcută de d-l judecător-sindic de pe lângă tribunalul Prahova, că activul intimitei este cu mult inferior pasivului valorii mărfurilor sale, fiind majorate în mod fraudulos cu peste 26.000 lei. Cu acel act judiciar făceam deci dovadă nediscutabilă a stărei precare a comerțului intimitei, stare ce făcea cererea sa de moratoriu inadmisibilă. Curtea trece peste concluziunile mele, trece peste această dovadă, trece peste toate considerentele, atât de juste, atât în drept, cât și în fapt ale sentinței tribunalului Prahova, care respinse cererea de moratoriu a d-nei Salvetz și, fără măcar a motiva felul său de a vedea, violând în mod flagrant textele de lege sus menționate, admite, cu exces de putere, apelul intimitei de azi și îi acordă moratoriul cerut».

Având în vedere că, pentru a acorda comerciantei Paraschiva Salvetz un moratoriu de 6 luni, Curtea de apel deși constată și recunoaște că registrele comerciale ale numitei nu sunt încheiate la sfârșitul fiecărui an, nici vizate de tribunal, precum cere art. 27 din codul comercial, totuși Curtea de apel argumentează că, din raportul experților, își face convingerea că operațiunile trecute în registre corespund realității și că activul întrece pasivul;

Având în vedere însă că, după dispozițiunile art. 834 c. com., cererea de martoriu nu va putea fi primită, dacă falitul nu prezintă, între altele, și registrele sale de comerț, regulat ținute;

Că, după art. 27 din același cod, registrele comerciale obligatorii trebuie să fie prezentate tribunalului sau judecătorului de ocol, la finele fiecărui an comercial, spre încheere și viză;

Având în vedere că, legiuitorul, oprind formal acordarea de moratoriu, atunci când registrele comerciantului sunt neregulat ținute, Curtea de apel a săvârșit un vădit exces de putere când, deși recunoaște că, în speță, registrele numitei comerciante nu erau investite cu formele legale de încheere și viză, totuși, întemeindu-se pe alte probe administrate în cauză, arată că și-a făcut convingerea că operațiunile trecute în registre sunt reale, argumentând că, în asemenea caz, neregularitatea registrelor nu poate atrage respingerea cererii de moratoriu;

Considerând că, prin acest mod de a argumenta și

judecă, Curtea de apel violează dispozițiunile formale și imperative ale art. 834 c. com., care face din neregularitatea registrelor un fine de neprimire, care fine de neprimire are a se aplica în toate cazurile, întrucât legea nu distinge, iar nu numai atunci când registrele nu ar fi sincere și reale, precum arată Curtea de apel; că, pe de altă parte, prin art. 27 c. com., legiuitorul definește ce a înțeles prin registre neregulat ținute;

Că, dar, Curtea de apel a dat o interpretare eronată art. 834 c. com., când a restrâns aplicația acestei dispozițiuni numai la anumite cazuri, adăogând astfel la lege o condiție pe care ea nu a prevăzut-o;

Că, dar, prezentul recurs se găsește întemeiat și trebuie să fie admis, urmând a se casa decizia Curții de apel.

Pentru aceste motive, casează.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PUTNA SECȚIUNEA II

Audiența dela 28 Noembrie 1913

Președintele d-lui N. N. Papadat, președinte

Froim Siegler cu M. Kaufman și altul

MĂRTURISIRE JUDICIARĂ. — INDIVIZIBILITATE. — ART. 1206 C. CIV.

DOVADA CU MARTORI. — CONTRACT DE ÎNCHIRIERE. — DREPTUL DE SUBÎNCHIRIERE. — ART. 1416 ȘI 1418 C. CIV.

1⁰ O mărturisire judiciară nu se poate scinda, ci trebuie luată în întregul ei, dacă partea care se prevalează de dânsa nu are nici un alt mijloc de dovadă.

2⁰ Proba cu martori nu este admisibilă spre a se dovedi că chiriașul unui imobil are dreptul de a-l subînchiria, întrucât, potrivit art. 1416 c. civ., un contract de închiriere verbal, nu poate fi dovedit cu martori.

Tribunalul,

Asupra apelurilor făcute de Froim Siegler și de M. Kaufman, contra cărței de judecată civilă No. 368 din 1912, a judecătoriei ocolului rural Odobești:

Având în vedere că procesul se prezintă, în fapt, în modul următor: reclamantul Meer Gross a convenit cu F. Siegler, ca acesta să-i cedeze lui drepturile de chiriaș asupra unui imobil ce Siegler îl avea luat cu chirie dela M. Kaufman, și numitul Siegler, în adevăr, îi cedează aceste drepturi; când Gross voește să intre în case, M. Kaufman, proprietarul acelor case, îl oprește pe Gross, opunând că Siegler, deși eră chiriașul său asupra caselor în litigiu, însă nu avea și dreptul de

a subînchiria. Gross, văzând aceasta, convine cu M. Kaufman și îi plătește mai mult 450 lei pentru întreg termenul de închiriere de trei ani;

În urmă, Gross, chiamă în judecată pe Siegler, cerând ca acesta să fie obligat a-i restitui suma de 100 lei, ce numitul i-a dat lui Siegler, pentru ca acesta să-i subarendeze imobilul în litigiu, plus 450 lei, ce Gross a fost nevoit a da lui Kaufman pentru a-l lăsa să intre în casă.

Siegler, la rândul său, intentă acțiune de chemare în garanție contra lui Kaufman, cerând ca Kaufman să fie și el condamnat a-i plăti lui aceste sume, întrucât Kaufman, când i-a închiriat lui imobilul în litigiu, i-a acordat lui și dreptul de a subînchiria, încât oprind Kaufman pe Gross de a intra în imobilul în litigiu, el este în culpă, și cată a fi obligat la daunele ce eventual judecata l-ar obliga pe el, Siegler, de a plăti lui Gross.

Judecătoria de ocol a admis în totul acțiunea lui Gross și a obligat pe Siegler să plătească lui Gross suma de 550 lei, plus 100 lei cheltueli, dar în acelaș timp a admis și acțiunea de chemare în garanție a lui Siegler, obligând pe M. Kaufman ca, la rândul său, să plătească lui Siegler aceleași sume de bani ce și numitul fusese obligat a plăti lui Gross, plus daune, și contra acestei cărți de judecată s'a făcut apel și de Siegler și de M. Kaufman.

Azi, înaintea tribunalului, nu se contestă de nici una din părți că acțiunea lui M. Gross ar fi nefondată, întrucât se constată, în adevăr, că numitul a fost împedat să intre în casă, până ce nu a convenit cu M. Kaufman să-i dea câte 150 lei pe fiecare an mai mult, și deci bine judele de ocol a admis acțiunea lui Gross contra lui Siegler.

Considerând însă că, pentru a admite acțiunea de chemare în garanție a lui Siegler, în contra lui Kaufman, judele de ocol interpretează în mod cu totul eronat dispozițiunile art. 1206 din codul civil;

În adevăr, între Siegler și între proprietarul imobilului, anume M. Kaufman, nu a existat nici un contract de închiriere scris, și Froim Siegler, pentru a face dovada acestui contract, a pus interogator lui M. Kaufman, care declară că, în adevăr, a închiriat imobilul în litigiu lui Siegler, însă cu obligația ca acesta să nu-l subarendeze, dar judecătorul scindează acest interogator, luând ca bună prima parte a răspunsului lui Kaufman, când acesta declară că, în adevăr, a în-

chiriat lui Siegler imobilul, și pune în urmă însă obligația lui Kaufman, ca el să facă dovada că a interzis lui Siegler să subînchirieze.

Considerând că, din momentul ce Siegler nu are altă probă cu care să dovedească tribunalului că în adevăr el luase casele cu chirie dela Kaufman și deci eră în drept să le subarendeze, întrucât nu eră prohibit aceasta, decât declarația lui Kaufman, această declarație a lui Kaufman nu poate fi scindată, ci trebuie luată deaîntregul, adică că, în adevăr, Kaufman a arendat lui Siegler casele, însă fără drept pentru acesta de a le subînchiria;

Considerând că, proba cerută de Siegler de a dovedi cu martori că aveă dreptul să subînchirieze este inadmisibilă, întrucât un contract de închiriere, ca și clauzele lui, nu pot fi dovedite cu martori, aceasta conform art. 1416 c. civ.;

Considerând dar că, întrucât Siegler nu dovedește că aveă dreptul să subînchirieze imobilul în litigiu lui Gross, și totuș l-a subînchiriat, bine Kaufman a oprit pe Gross de a intra în imobil și, ca atare, Kaufman nu și-a călcat nici o obligație, nu este în culpă și deci cererea de chemare în garanție a lui Siegler contra lui Kaufman este nefondată și rău a fost admisă;

Considerând că alegația făcută de Siegler în instanță azi că chitanța, cu data de 26 Octombrie 1911, n'ar fi o subînchiriere făcută de Gross, această alegație cade din însăș examinarea acestei chitanțe, căci cesiunile unui contract de arendă nu sunt altceva decât subarendări;

Considerând dar că, din toate acestea, se vede că rău judele a obligat pe Kaufman să plătească lui Siegler suma de 550 lei și că apelul făcut de Kaufman este în totul fondat;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată, formulată de Kaufman, asupra cărora, statuând, tribunalul le fixează la suma de 100 lei, iar pe cele cerute de Gross la suma de 30 lei.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător S Gogălniceanu, respinge apelul, etc.

Semnați: N. N. Papadat, S. Gogălniceanu.

Observație.— Se știe că folosința nemărginită, în scopul pentru care s'a dat în locație, este regula generală, atunci când un proprietar închiriază sau arendează. Proprietarul a transmis prin închiriere sau arendare locatarului, dreptul de folosință care l-a avut el.

Dreptul de subînchiriere, fiind și el un drept de folo-

sintă, s'a presupus a trece la locatar, și atunci când proprietarul înțelege să nu-l treacă, trebuie să stipuleze în mod special. Aceasta se cuprinde în art. 1418 cod. civ.: «Locatarul are drept de a subînchiria, dacă o asemenea facultate nu i-a fost interzisă»; și mai departe, «această interdicere nu se prezumă, ci trebuie să rezulte dintr'o stipulațiune specială»; codul francez: «Cette clause est toujours de rigueur».

Și când dreptul de subînchiriere se prezumă, pe când proibițiunea acestui drept trebuie să fie constatată printr'o clauză specială, atunci cine trebuie să facă dovada proibițiunii dreptului de subînchiriere?

Legiuitorul presupunând dreptul de subînchiriere locatarului, prin aceasta crează o dovadă, probă pe care locatarul o va avea în totdeauna la îndemână, și dreptul lui de subînchiriere în totdeauna va fi consacrat, sub orice condițiune va compare înaintea unei instanțe.

Alin. I al art. 1418 c. civ., dând proprietarului dreptul de a putea să limiteze folosința lucrului închiriat, prin faptul că va putea să interzică subînchirierile, cere ca această interdicere să se facă printr'o clauză specială, și așa fiind, proibițiunea dreptului de sublocațiune, devenind un drept, prin natura lui, aparținând proprietarului, drept creat de art. 1418 c. civ., pentru stabilirea acestui drept, în totdeauna propus și opus prezumțiunii create în folosul locatarului, sub orice condițiune va compare în instanță, proprietarul e acel ce-l reclamă și, ca atare, în conformitate cu art. 1169 c. civ., el trebuie să-l dovedească.

Dealtfel, nu aceasta este unica speță.

Posesorul unui lucru oarecare, se prezumă a fi și proprietarul aceluia lucru, până la dovada contrarie, și oricare îi va fi rolul în instanță, acel ce revendică trebuie să dovedească.

Prin urmare, proprietarul fiind veșnic revendicant al dreptului său prevăzut de art. 1418 c. civ., sub orice condițiune ar fi, el este ținut să dovedească dreptul lui contra locatarului, al cărui drept de subînchiriere e totdeauna presupus de legiuitor.

Iată care este argumentarea care mă face să văd, altfel de cum a văzut tribunalul Putna, secția II, impunând locatarului să facă dovada proibițiunii clauzei de subarendare sau de subînchiriere.

În primul considerent, după ce se invoacă art. 1206 c. civ., se conchide, pur și simplu, că, în speță, interogatoriul nu se poate scinda.

Dela început spun, că chestiunea care se ridică e foarte interesantă și mult discutată în teoria codului civil.

Art. 1206 c. civ. este acel ce prevede mărturisirea judiciară, și în însuși acest text se consacră principiul indivizibilității mărturisirii.

Cu toate acestea, atât doctrina, cât și suprema noastră Curte, stabilește oareșarii condițiuni, pentruca acest principiu al indivizibilității să rămâne invulnerabil: trebuie ca

mărturisirea să fie cuprinsă într'un singur fapt, continuu, conex și spontan eu 1).

Se mărturisește în speță: 1) existența unui contract verbal; 2) proibițiunea clauzei de subînchiriere. În prima parte, se recunoaște existența unui drept al meu; în a doua parte, a mărturisirei, însă mi se restrânge acest drept prin mărturisirea restrictivă a proibițiunii unei clauze de sublocațiune.

Și dacă e adevărat că, în prima parte, în cazul când nu ar fi mărturisit existența contractului, mi se impuneă mie, locatar, de a face dovada, apoi nu e mai puțin adevărat că, atunci când ai mărturisit existența contractului verbal, unită această mărturisire judiciară cu prezumțiunea legală a dreptului meu de sublocațiune, face dovada complectă a faptului, și a doua mărturisire rămâne pur și simplu o alegațiune, fără nici un efect juridic, până în momentul când acel ce a făcut alegațiunea, a probat-o, și când a complectat dovada, atunci și-a făcut proba alegațiunii sale, alegațiune care, în urma dovedirii ei în termenii admiși de lege, face dovada clauzei speciale din art. 1418 c. civ.

Și atunci, știind aceasta, știind că proprietarul e cel chemat să facă dovada contrară prezumțiunii legale, că această prezumție, prevăzută de art. 1418, rămâne până în momentul când proprietarul va dovedi proibiția din acelaș text de lege, atunci când partea a doua a mărturisirei se poate îndepărta, ea fiind o simplă alegațiune contra unui drept deplin stabilit, atunci unde și în ce consistă răul, când prima instanță obligă pe acel ce a mărturisit să-și facă dovada alegațiunii sale?

Pentru aceeaș argumentare, cred că numai așa ar fi bine aplicat în speță art. 1169 c. civ. și, ca atare, numai așa ne vom putea opune atunci când ni se va spune că s'a intervertit rolul părților în proces.

Prin urmare, art. 418 c. civ. prezumă clauza dreptului de subînchiriere, rămânând această prezumție ca o dovadă permanentă, oricare ar fi rolul locatarului în proces, și tot prin acelaș text se cere ca limitarea dreptului de subînchiriere să se constate printr'o clauză specială, și știindu-se că proprietarul e acel în drept să o limiteze, lui îi incumbă dovada acestei clauze și, ca atare, pe deoparte, legea crează dovada locatarului, și prin însăș natura acestui lucru, tot legea impune ca dovada contrarie acestei prezumțiunii să o facă proprietarul, și aceasta după cum am dezvoltat mai sus, cu totul indiferent de rolul părților în proces.

Și așa fiind, am spus că, în prima parte a mărturisirii, recunoscându-se existența contractului de locațiune verbal, și legiuitorul prezumând dreptul meu de a subloca, atunci prin însăș această mărturisire judiciară asupra faptului, dovada e complect făcută, iar cea de a doua mărturisire

1) D. Alexandresco, tom. VII, pag. 335 și urm., tom. X, p. 15 în notă; Baudry-Lacantinerie, tom. XV, pag. 385 și urm.; Planiol, t. II, p. 19, No. 54; Laurent, t. XX, p. 193 și urm., și t. XXVII; T. Hue, t. XI, pag. 234; Mourlon, t. II; E. Bonnier, *Des preuves*, pag. 310.

rămâne ca o simplă alegație, care putea să lipsească, și care se va înlătură îndată ce proprietarul nu persistă în dovedirea ei, conform art. 1418 c. civ.

Dacă însă, trecând peste discuțiunea de mai sus, și atunci a doua parte a mărturisirii o vom lua-o ca o mărturisire judiciară restrictivă a celui dintâiu, totuș ar fi divizibilă această mărturisire, și înlăturată aceasta din urmă, ea fiind o mărturisire care ar contraria dispozițiile legii 1).

În adevăr, în acest caz, dacă vom menține indivizibilitatea mărturisirii judiciare, a doua parte ar contraria dispozițiunile legale, căci simpla mărturisire ar fi suficientă contra prezumțiunei legale din art. 1418 c. civ., ar eludă atât primele rânduri ale acestui text, cât și alin. I din acest text, unde legiuitorul cere clauza stipulată contra prezumțiunei de libertate a dreptului de sublocație.

Ar interverti chiar însuș principiul ce predomină în materia probelor, consacrat în art. 1169 c. civ., căci s'ar pune în sarcina locatarului dovada ce trebuie s'o facă proprietarul veșnic revendicant al dreptului prevăzut în art. 1418 c. civ. Locatarul va fi silit încă să facă dovada unui fapt negativ, dovadă prohibită în legislațiunea noastră.

Aceasta este litera legii.

Lăsăm la o parte încă și faptul că folosul practic al mărturisirii judiciare ar deveni iluzoriu în mod absolut, în această speță, căci în totdeauna când proprietarul va fi silit să mărturisească contractul său verbal, ar adăoga la urmă această restricțiune, un mic codicil de desmoștenire al dreptului câștigat prin prima mărturisire.

Prezumția creată ar fi iar iluzorie, căci în totdeauna proprietarul va înlătură dela acest drept prezumat de lege pe locatarul care niciodată nu va putea dovedi libera folosință cu dreptul de subînchiriere.

Deci, în speță, socot că mărturisirea judiciară este divizibilă, este litera legii care trebuie observată și care cred că impune această soluțiune.

IOAN GH. PROFIRIU
Fost judecător. Avocat.

JUDECĂTORIA RURALĂ OCOLUL ODOBEȘTI

Județul Putna

Audiența dela 31 Iulie 1915

Judecător, St. Bărănescu

Radu I. Buzdrug cu Solomon Kaufman și altul

URMĂRIRE IMOBILIARĂ.— EXECUTARE CERUTĂ LA JUDECĂTORIA DE OCOL.— CONTESTAȚIE.— COMPETENȚĂ.— ART. 400 ȘI 525 PR. CIVILĂ.

După dispozițiunile art. 525 pr. civilă, opozițiile ce se fac contra unei urmăriri imobiliare, fie din partea datornicului ori a creditorilor săi, fie de către cei de al treilea, pentru revendicarea ori păstrarea unui drept de proprietate asupra nemîșcătoarelor urmărute, se vor face către tribunalul prin care s'a făcut urmărirea.

Dacă însă terțiul revendică imobilul, fără a atacă însuș titlul executoriu, ci numai actele de urmărire, ca fiind făcute asupra unui imobil ce nu aparține debitorului, urmează că, potrivit dispozițiunilor art. 400 pr. civilă, contestația să fie îndreptată la instanța care execută, iar nu la aceea care a mijlocit pentru executare.

Judecata,

Asupra incidentului de necompetință ridicat de creditorul urmăritor S. Kaufman;

Având în vedere că, creditorul urmăritor Solomon Kaufman, în baza unei cambii, a obținut cartea de judecată No. 324 din 1914, prin care s'a obligat Ghiță I. Lădaru și Constantin Lădaru, ambii din comuna Vărsătura, să-i plătească suma de lei 720, cu procente legale comerciale de 6% pe an, dela 26 Noembrie 1913, plus zece lei cheltueli de judecată, carte de judecată care a rămas definitivă și s'a investit cu formula executorie la No. 325 din 1914;

Având în vedere petiția înregistrată la No. 5323 din 1915, prin care Solomon Kaufman a depus la această judecatorie menționată carte de judecată și a cerut a se interveni către d-l prim-președinte al tribunalului Putna, spre a delega portăreii depe lângă acel tribunal, a execută acea carte, conform legii, scoțând în vânzare averea debitorului Ghiță I. Lădaru, din comuna Vărsătura;

Având în vedere că, contra acestei urmăriri, Radu I. Buzdrug a făcut contestația de față, pe motivul că averea ce s'a scos în vânzare este proprietatea sa, având-o în baza actului de cesiune, autentificat de tribunalul Putna la No. 1920 și transcris la No. 4508 din 1913, și pe care o posedă de bună credință, având-o în pașnică posesiune;

Având în vedere că creditorul urmăritor a ridicat excepțiunea de incompetență, susținând că această contestație urmă să se îndrepte înaintea tribunalului care face urmărirea;

Având în vedere că, după dispozițiile art. 525 proc. civ., opozițiile ce se fac contra unei urmăriri de nemîșcătoare, sau din partea datornicului ori a creditorilor săi, sau din partea celor de al treilea cari intervin, sau pentru a se anulă urmărirea sau pentru revendicarea ori păstrarea unui drept de proprietate, sau a oricărui alt drept asupra nemîșcătoarelor urmărute, se va face prin cerere înscris către tribunalul prin care s'a făcut urmărirea;

1) E. Bonnier, *Des preuves*, pag. 310.

Considerând că, contestația la o urmărire nu trebuie făcută la tribunalul care ordonă executarea, ci la tribunalul în circumscripția căruia se face vânzarea (Em. Dan, *Pr. civilă*, ed. II, No. 13, p. 532, art. 400);

Având în vedere că, deși la această judecătorie s'a cerut executarea, totuși, întrucât urmărirea făcându-se înaintea tribunalului Putna, urmează, conform art. 525 pr. civilă., ca contestațiunea să fie îndreptată înaintea aceluși tribunal;

Având în vedere că, mai mult încă, după dispozițiunile art. 400 pr. civ., cererile incidente și toate contestațiunile cari se ridică asupra execuției silite, privitoare la înțelesul, întinderea și aplicația dispozitivului ce se execută, se îndreaptă la instanța care a încuviințat titlul executor, că toate celelalte incidente sau contestații ce s'ar ridică asupra urmăririi însăși, se îndreaptă la instanța care execută hotărîrea;

Având în vedere că, prin contestația de față, contestatorul aduce ca motiv de contestație că rău s'a scos în vânzare averea prevăzută în comandament ca fiind averea debitorului Ghiță Lădaru, întrucât acea avere este proprietatea sa, cerând a fi scoasă de sub urmărire;

Că, acest motiv de contestație referindu-se la urmărirea însăși, urmează ca contestația să se facă la tribunalul care execută urmărirea, deci în speță la tribunalul Putna;

Că, așa fiind, incidentul ridicat este fondat și cătă a fi admis.

Apreciind și asupra cheltueleur de judecată, cerute de creditor urmăritor, le fixază la suma de 10 lei.

Pentru aceste motive, admite incidentul.

Judecător, St. Bărănescu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE APPEL DIN PARIS

— 15 Mai 1914 —

ASOCIAȚIE ÎN PARTICIPARE.—PERSONALITATE CIVILĂ (LIPSĂ DE).—PROPRIETATEA APORTURILOR.—RELUĂRI.—DISOLUȚIE.—ART. 1491 C. CIV. ROM.—ART. 253 C. COM.

In asociațiile în participare, contrariu de ceea ce se petrece în societățile comerciale, fiecare din participanți își păstrează proprietatea personală a aporturilor, pe cari le reia în natură la epoca soluției, fără să fi eșit vreodată din patrimoniul

lor, asociația în participare neconstituind o persoană morală.

Astfel fiind, nu este locul la numirea unui lichidator, ci numai la numirea unui arbitru, însărcinat de a stabili conturile și drepturile participanților.

(*Pand. franç. périod.*, 1915, II, 30).

Observațiune. — Este constant, în doctrină și jurisprudență, că societatea în participare nu se bucură de personalitatea civilă. De unde urmează că nu există, sub acest regim, nici activ, nici pasiv social deosebit de patrimoniile asociaților. Bunurile pe cari asociații le aduc în societate, nu încetează de a fi proprietatea lor. Astfel fiind, regulile admise pentru lichidarea persoanelor morale, nu au ce căuta aci. Este vorba numai de a fixa drepturile de reluare ale coparticipanților. S'a decis, în acest sens, că în o astfel de societate nu se poate da lichidatorului altă misiune decât de a regula contul de ceea ce unul din participanți datorează altuia. Prin urmare, nu de lichidator trebuie să se vorbească, ci de arbitru sau expert. (V. Cass. fr. 5 fevr. 1901, S. și P. 1902. 1. 405; 7 mai 1902, S. și P. 1902. 1. 504; 14 mars 1911, *Pand. pér.*, 1912. 1, 441. *Adde*, Lyon-Caen et Renault, *Tr. de dr. comm.*, 4e éd., t. 2, no. 1058; Houpin, *Tr. gen. des soc.*, 4e éd., t. I, no. 256).

Aceste societăți, nefiind persoane morale și neavând un patrimoniu deosebit de acel al asociaților, urmează că aceștia nu pot avea nici un drept deosebit de terțiile persoane, și dacă unul din asociați este declarat în stare de faliment, nici unul din coasociații săi nu poate pretinde vre-un drept de preferință, neputând fi admis decât ca un simplu creditor chirografar. Cas. rom., B. 1893, p. 1909.— S'a decis, însă în mod greșit, că sub vechiul cod de comerț, societățile în participare, constituite printr'un act seris, aveau personalitatea juridică, și ca atari puteau în mod valid stă în judecată. (Jud. ocol. I, Buzău, *Dreptul* din 1898, No. 1, p. 6.— *Contra*: Trib. Ialomița, *Dreptul* din 1885, No. 35. D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. IX, p. 456, nota 3; M. A. Dumitrescu, *Codul de comerț*, t. III, No. 445 urm.; Eft. Antonescu, *Codul de comerț adnotat*, t. II, notele sub art. 253). S. R.

BIBLIOGRAFIE

DREPTUL PUBLIC GENERAL DREPTUL CONSTITUȚIONAL

ISTORIA DREPTULUI PUBLIC. DREPTUL PUBLIC COMPARAT.
TEORIA GENERALĂ A STATULUI.
DREPTUL CONSTITUȚIONAL AL ROMÂNIEI.

de

CONSTANTIN G. DISSESCU

Edițiunea a treia. Revăzută și complectată.

Editura Librăriei Socec & Comp. București.

Lei 20.